

Turva-toiminnasta

SRAL Turvallisuusviestiliikenteen toimikunta

21.04.2010

Jyri Putkonen

Turva-toiminta

- Radioamatöörit ovat harjoitelleet valtakunnanlaajuista turvallisuusviestiliikennettä (kriisiviestitys) useissa harjoituksissa, viimeksi 2008
- Suomen radioamatööriliiton (SRAL) Turvallisuusviestiliikenteen toimikunta koordinoi jatkossa Turva-organisaation luomista ja harjoittelua
 - Jyri Putkonen OH7JP , pj.
 - Jari Myntti OH5ZN
 - Anders Nygård OH1MTD
 - Timo Ärlig, OH3FN
 - Jari Koivurinne OH3UW
 - Markku Koponen OH8VQ
 - Juha Pauri OH9FKL
 - tekninen tuki Matti Niemelä OH2ZT ja Matti Rouhiainen OH2PO
- Perustuu vapaaehtoisuuteen ja radioamatöörien oman kaluston käyttöön
 - Hyödynnetään myös viranomaisilta ja muilta lahjoituksena saatua kalustoa
- Harjoittelu on joillain paikkakunnilla järjestetty Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) kursseina
 - Jatkossa keskustelua yhteistyöstä myös valmiuden luomisessa
- Toimitaan yhteistyössä viranomaisten kanssa kaikilla pelastusalueilla ja kunnissa, joissa (pelastus)viranomaiset näkevät Turva-viestinnän tärkeäksi

Tavoitteet ja tehtävät

- Tavoitteena luoda radioamatöörien voimin pysyvä valmius perustaa radioasemia ja sanomakeskuksia pelastusalueen johtokeskuksiin (23 kpl) ja kuntien (342 kpl) johtopaikoille
 - Organisoituminen pelastusalueittain
 - Viestitoiminta kuntatasolla hoituu paikallisesti, Vapepa-viesti vahvasti mukana
- Tehtävänä kriisitilanteessa ja normaaliolojen poikkeutilanteessa varmentaa ja täydentää pelastusalueiden välisiä ja kuntatason viranomaisten yhteyksiä, ja tarvittaessa yhteyksiä keskushallintoon
- Tarjoaa poikkeustilanteissa viestiyhteyksiä myös siviileille, uhreille ja muille kansalaisjärjestö-toimijoille (auttajille)
- Tuo kriisialueelle teknistä asiantuntemista sähkö- ja tietoteknisistä järjestelmistä
- Osoittaa kansalaisten halua turvata yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja ja luoda turvallisuutta

Turva-asemat ja liikenne

- Radioverkot HF- ja VHF-taajuusalueella käyttäen PC-ohjelmistoja ja digitaalista lähetelajia
- Pyritään saamaan ja valmistelemaan tilat pelastusalueen johtokeskusten yhteydestä (mm. valmis kaapelointi ja antennit)
- Radioliikenne salaamatonta sekä Radiolakia ja Radioamatööri-määräyksiä noudattaen, ellei viranomaisen muuta käskä
- Operatiivisen valmiuden kehittämisen yhteydessä kehitetään ja kokeillaan myös uutta Turva-viestitykseen soveltuvaa viesti- ja radiotekniikkaa
 - HF-radiot, digitaaliset lähetelajit, antennit, tiedonsiirto-ohjelmistot
- Turva-viestittäjien kyettävä kohtuullisessa määrin suojaamaan oma toimintansa ja toimimaan turvallisesti vaarallisissakin olosuhteissa
- HF-alueella mahdollista olla yhteydessä myös ulkomaille jopa yli 1000 km päähän

Vapepa-viesti ja Turva viestiliikenne

miksi viestitoimintaa yhdessä tai miksi toiminnot olisi pidettävä erillään

Erillään:

- Vapepalla vakiintunut rooli ja Turva ei saa vaarantaa sen toimintaa (!)
- Viranomaisen voi vaatia esim. VAP-sijoitukset
- Löytyy myös harrastajia, jotka henkilökohtaisista syistä haluavat olla vain toisessa mukana
- Kun laaja kriisi sattuu, molempien oltava toimintakykyisiä
- Mahdollisesti erilaiset viranomaisyhteistyötahot
- Vapepa ei voi olla sidottu sotilaallisiin toimijoihin, Turva toimii myös sot.maanpuolustuksen sektorilla

Yhdessä:

- Aktiivisia harrastajia SRAL:in piirissä rajallinen määrä ja monia näistä kiinnostaa molemmat
- Toimintamallit (viestityksessä) sisäisesti ja ulos päin yhtenäiset
- Synergiaetuja koulutuksessa, kalustossa, viestiliikenteessä

=> Käytännössä ei syytä rajoittaa arkista osallistumista Vapepaan ja Turvaan. Kaikille halukkaille on tilaa molemmissa vapaaehtoisorganisaatioissa ja hyödynnetään yhteistoimintaa, mutta muistetaan kriisiajan vaatimukset.

Uhkakuvia, joissa Turva voisi olla mukana

- Laaja kemikaalionnettomuus (säiliövaunut, Porvoon jalostamo)
- Öljytankkerin haveri
- Ydinvoimalaonnettomuus
- Valtava pakolaisvyöry
- Epidemia
- Hirmumyrsky, tulva, laaja metsäpalo (sis. voimalinjat ja tietoliikenneyhteydet)
- Sotilaalliset: ns. Harmaa vaihe
 - Heijastekriisi: Lähialueen kriisi, jolla saattaa olla heijastusvaikutuksia Suomeen
 - Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus, johon voi liittyä sotilaallisella voimalla uhkaaminen ja sen rajoitettu käyttö
- Laaja sähkökatko tai kiristynyt tehotilanne valtakunnan sähköverkossa
 - Virtalähdehuolto ja kenttä sähkö kriisialueella
- Matkapuhelinverkko tukossa tai kaatunut (esim. metsäpalon takia)
- Koulujen toiminnan ylläpitäminen poikkeusoloissa, oppimisen häiriöiden välttäminen
- Viranomaistiedotteiden välittäminen huhujen estämiseksi
- Kulttuuriomaisuuden turvaaminen: suojelu rikollisilta ja ilkivallalta
- Kansainvälinen EmCom-yhteistyö: yhteydenpito ulkomailla oleviin suomalaisiin kansainvälisen kriisin tai luonnonkatastrofin sattuessa (tsunami, maanjäristys, tuhkapilvi)

=> Koko valtakunnan kattava kriisi on epätodennäköinen; laaja Turva-viestintää tarvitseva tilanne voisi koskea 2-4 lähekkäistä pelastusaluetta ja 10-20 kuntaa

Pelastustoimen aluejako ja Turva 2010 asemat, tilanne

21.04.2010

Alue	Pelastusalue	JoKe	Akt	Kunnat
1	Helsinki	Helsinki	M	
2	Länsi-Uusimaa	Espoo	K	
3	Keski-Uusimaa	Vantaa	K	
4	Itä-uusimaa	Porvoo	K	
5	Varsinais-Suomi	Turku	?	
6	Kanta-Häme	Hämeenlinna	K	
7	Päijät-Häme	Lahti	K	
8	Kymenlaakso	Kotka	K	
9	Etelä-Karjala	Lappeenranta	K	
10	Etelä-Savo	Mikkeli	K	
11	Keski-Suomi	Jyväskylä	M	
12	Pirkanmaa	Tampere	K	
13	Satakunta	Pori	M	
14	Etelä-Pohjanmaa	Seinäjoki	M	
15	Pohjanmaa	Vaasa	K	
16	Keski-Pohjanmaa	Kokkola	?	
17	Pohjois-Savo	Kuopio	K	
18	Pohjois-Karjala	Joensuu	K	
19	Jokilaaksot	Ylivieska	?	
20	Kainuu	Kajaani	K	
21	Oulu-Koillismaa	Oulu	K	
22	Lappi	Rovaniemi	K	
23	Ahvenanmaa	Mariehamn	?	

15

K = Kyllä mukana
M = Mahdollisesti
? = Ei tai ei tietoa

